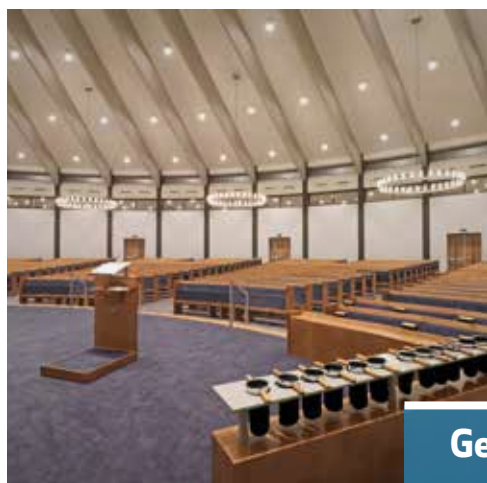
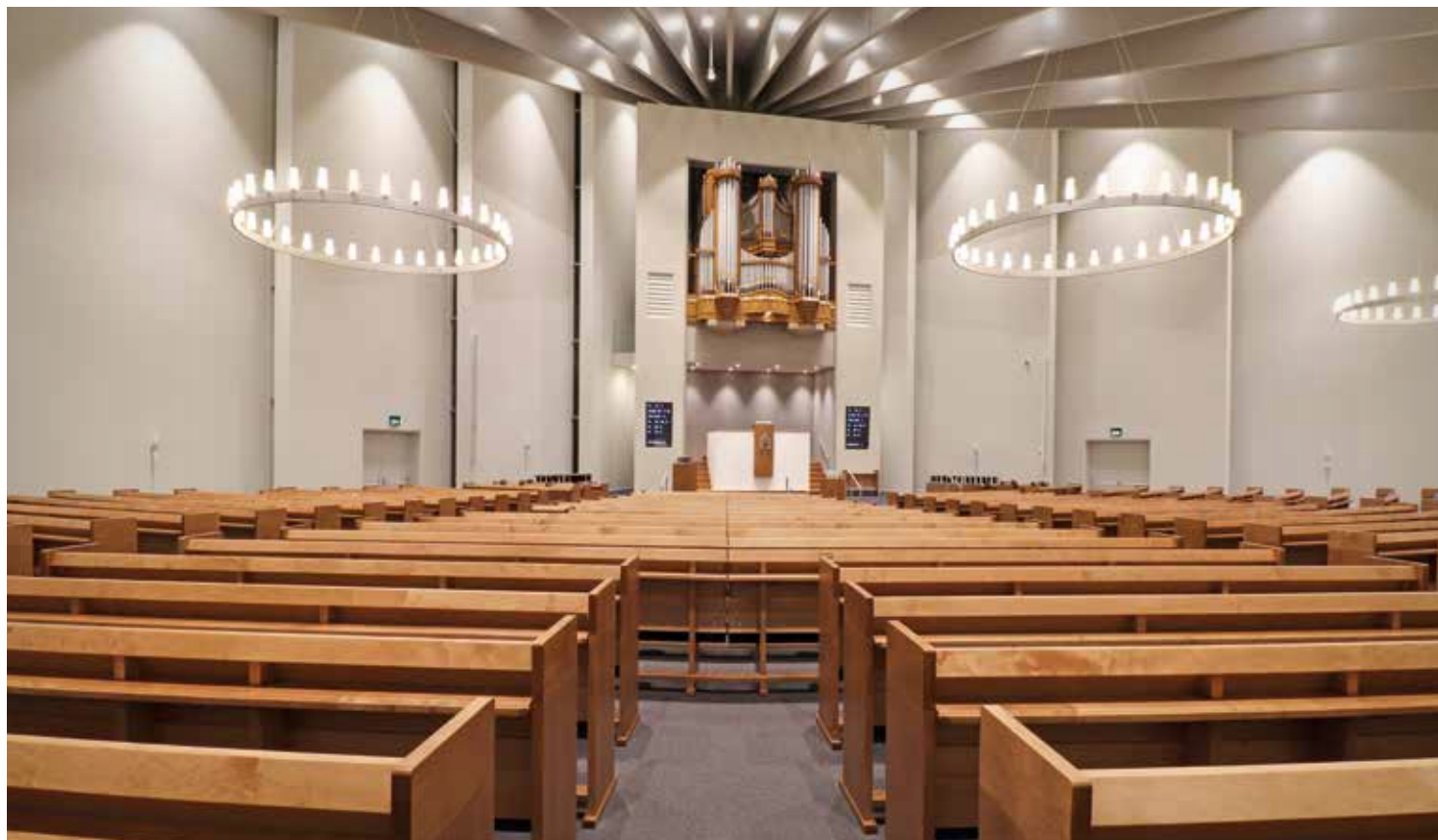

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Nieuw-Beijerland

19/03/2020
jaargang 98

nr **25**

Van 1908 tot 1954 wordt de gemeente van Nieuw-Beijerland in het ambt gediend door A. van Bochove. Als er in september 2001 in Oude Paden op zijn leven wordt teruggeblikt, wordt er onder meer opgemerkt: 'De keren dat hij preken las in het kerkje aan de Middelstraat zijn niet te tellen. Vaak las hij uit de Keurstoffen van ds. Abraham Hellenbroek. In oude druk. Hij hield van Hollandse oudvaders. De gemeente werd bij zulke preken opgevoed.

Leerstellige preken waren het doorgaans. Wie daar wat moeite mee had, kon Van Bochove horen reageren in plat Beijerlands: 'Leren mot je, onkunde is een wapen van d'n duivel!' Later stelde hij zijn standpunt wat bij. In het besef toch ook een stukje met zijn tijd mee te moeten gaan, las hij eens een preek van een 'hedendaagse' prediker: ds. G. van Reenen. Dat deed heel wat stof opwaaien en er werd nog lang over deze 'ommezwaai' gesproken'.

De zingende Borg

**De Heere Jezus zingt... Dat is iets heel bijzonders!
Het is de enige keer dat we daarvan lezen in de Bijbel.**

*En als zij de lofzang
gezongen hadden,
gingen zij uit naar de
Olijfberg.*

Mattheüs 26:30

Wanneer heeft Hij gezongen? Tijdens de Paasmaaltijd. Niet op de bruiloft te Kana, niet na Zijn opstanding uit de doden en zelfs niet bij Zijn hemelvaart, maar juist nu, in Zijn bitter lijden, in de nacht dat Hij verraden wordt. Hij heeft de dood voor ogen, maar Hij zingt...

Wat heeft Hij dan gezongen? Het antwoord is eenvoudig te geven. Als de Joden de Paasmaaltijd gebruikten, zongen zij Psalm 113 tot en met 118. Bij het rondgaan van de tweede beker werd door één van de kinderen gevraagd naar de betekenis van dit feest. Als de vader van het huisgezin dan verteld had van de uittocht uit Egypte en van het bloed van het lam, werd het eerste gedeelte van het zogenoemde 'Hallel' gezongen (Psalm 113 en 114). Bij het rondgaan van de laatste beker zong men het vervolg (Psalm 115-118).

De Heere Jezus heeft dat dus ook gezongen. Hoe zuiver en teer moet dat geklonken hebben in de Paaszaal! Hoe indrukwekkend!

*'Ik zal door 's vijands zwaard niet sterven,
Maar leven en des Heeren daân,
Waardoor wij zoveel heil verwerven,
Elk tot Zijn eer doen gadeslaan.'*

(Psalm 118:8, berijmd)

Waarom is dat nu zo'n wonder? Omdat Hij dit gezongen heeft als Borg en Middelaar. Niet alleen voor Zichzelf, maar ook voor de Zijnen.

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

Het loflied verstomd

Geliefde lezer, bent u reeds een zanger in de ware zin des woords? Wordt God door u verheerlijkt in uw spreken en zwijgen, in uw doen en laten? Dat vraagt de Heere toch van ons? Hij heeft ons toch geschapen tot Zijn eer? Helaas, in het Paradijs is het loflied verstomd door onze opstand tegen God, door onze diepe val in Adam. En nu kunnen we nooit meer echt zingen, nooit meer God bedoelen. Nu zingen wij het lied van de mens, alles tot onze eigen eer.

Is u dat tot schuld geworden? Jonge mensen, doet het je pijn? O, wanneer de Heere in ons leven komt, gaat onze hand op de mond. Dan wordt het onze grote smart dat we niet meer kunnen zingen tot Gods eer.

**Bent u reeds een zanger
in de ware zin des woords?
Wordt God door u
verheerlijkt in uw spreken en
zwijgen, in uw doen en laten?
Dat vraagt de Heere toch
van ons? Hij heeft ons toch
geschapen tot Zijn eer?**

Wat wordt er dan gehoord? Een klaagzang uit de diepten van ellende!

De Heere schenke ons die plaats. Immers, daar begint het mee. Niet met zingen, maar met zuchten. Niet met danken, maar met smeken. Zijn er nog van zulke bedroefden, die God niet kunnen missen uit de aard der liefde, maar die Hem moeten missen om eigen schuld? O, hoor dan eens het zingen van de Borg! Hier is er Eén Die volmaakt de eer van Zijn Vader bedoeld heeft. Eén Die het recht heeft verheerlijkt dat door ons is geschonden. Christus is heengegaan naar de Olijfberg, om te kruipen in de hof. Dáárom is Hij de Borg. Hij brengt het volmaakte Rantsoen, de zingende Borg!

Van de wegen des Heeren

Hierin ligt de zaligheid van heel Gods Kerk.

In dit nummer

4 Lijdenstijd [2]

8 Commentaar:
Het vale paard

20 Over zonde
en straf

- 2** De zingende Borg
- 3** Leren op de school van Christus [12]
- 5** Het voorbeeldgebed [9]
- 6** Corona [1]
- 7** Corona [2]
- 9** De hangende toon
- 10** Personeel passend bij de school
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 14** Berichten
- 14** Kerkdiensten
- 19** Jeugdrubriek

Leren op de school van Christus [12]

Deel II Zuigelingen

I DE STAND VAN DE ZUIGELINGEN EN WAT ZIJ BEREIKT HEBBEN

Er zijn sommige christenen - of personen in Christus - die nog geen mannen zijn in Christus, maar slechts zuigelingen.

Ze hebben de Geest van Christus in een bepaalde mate, anders konden ze de Zijnen niet zijn (Rom. 8:9). Maar hoewel ze de Geest hebben, zijn ze niet geestelijk in hoge mate. Ze zijn in Christus Jezus, want anders waren ze niet wedergeboren, dan waren ze nog geen nieuwe schepselen (2 Kor. 5:17), maar ze zijn nog maar zuigelingen in Christus en nog bijna helemaal vleeselijk. Ze schreien meer dan ze spreken. Hun stem is ongearticuleerd en onduidelijk (1 Kor. 13:11). Ze zijn overgegaan van de dood in het leven. Ze zijn geen misdraacht of doodgeborene. Ze hebben een begin van leven, ze beginnen net te leven. Er is vreugde in de hemel dat dit mensenkind is geboren, ook al is het nog niet volgroeid of grondig gereinigd van zijn vuilheid. Het heeft nog steeds windseldoeken om en ligt in een kribbe, als ik mij die toespeling op Christus mag veroorloven.

Sommige mensen kunnen lang zuigeling blijven (Hebr. 5:12), ook al leven ze onder de beste prediking.

Inderdaad, sommige van zulke mensen verkeerden onder Christus' eigen bediening (Matth. 11:25). Vele van de discipelen waren niet beter totdat Christus opvoer en de Geest nederdaalde. De Korinthiërs hadden drie van de beste predikers op aarde gehoord: Paulus, Apollos en Cefas, en toch waren ze nog maar zuigelingen. De Hebreëen hadden onder een vergelijkbare bediening gezeten, maar bleven vele jaren zuigelingen. Paulus had de Korinthiërs verwekt of geplant. Hij was hun vader (1 Kor. 4:15). Gedurende anderhalf jaar had hij het Woord van God onder hen onderwezen (Hand. 18:11). Apollos was de vader die hen grootbracht, die tot Korinthe gekomen was en hen natgemaakt had na Paulus' vertrek (1 Kor. 3:6; Hand. 18:27). Maar vanaf die tijd tot het moment waarop deze brief geschreven werd, bleven ze zuigelingen.

Deze zuigelingen kunnen melk drinken, maar ook niet meer dan melk.

De Korinthiërs waren anderhalf jaar gebakerd, maar nog niet gespeend. Ze waren nog steeds baby's en zuigelingen. Ze konden alleen nog maar melk drinken. Hun magen waren nog niet in staat om vast voedsel te verdragen, hoewel ze er misschien al wel naar verlangden. Toen Christus Jezus Zijn discipelen vertelde over de ambten van de Geest, stopte Hij en zei Hij: 'Nog vele dingen heb ik tot u te zeggen, doch gij kunt die nu niet dragen (Joh. 16:12). Ik zou jullie kunnen vertellen welke grote dingen er zijn in Mijn hart en in het hart van Mijn Vader, en wat ons voornemen is met betrekking tot jullie, maar jullie kunnen dat nu nog niet dragen, totdat jullie de Geest ontvangen hebben en een hogere stand bereikt zullen hebben.'

Zuigelingen kunnen wiskundige en metafysische redeneringen niet begrijpen, maar ze kunnen wel verhalen, plaatjes en gelijkenissen begrijpen. Op die manier onderwees Christus hen (Mark. 4:33)

(wordt vervolgd)

Hierin ligt ook een rijke belofte voor een volk dat niet zingen kan en dat bedroefd is naar de Heere. Zij zullen zingen van de wegen des Heeren! In gemeenschap met die grote Koning wordt het waar:

*'Wie is aan onze God gelijk,
Die armen opricht uit het slijk?'*

(Psalm 113:4, berijmd)

Kunnen ze dan altijd zingen? Ach nee, ook in het leven van Gods kinderen zijn er tijden dat de harp aan de wilgen hangt en dat zij hun weg gaan met een gesloten mond. Denk maar aan Petrus. Hier zingt hij nog, maar straks verloochent hij zijn Meester met eedzweren en vervloeking. Zo gaat het met dat volk. Nu eens is er geen behoefte om te zingen. Dan weer zijn ze onverenigd met Gods weg en gaan ze hun weg al morrend onder het kruis. En dat is erg! Dat wordt hun vroeg of laat ook tot schuld! Maar ook voor die schuld ligt er verzoening in de Borg, de zingende Borg. En uit Hem wordt ook de kracht ontvangen om te zingen in de diepste wegen. De Heere is een God Die psalmen geeft in de nacht! In de wereld zegt men: 'Kun je nog zingen, zing dan mee!' Gods Woord zegt: Kun je *niet* meer zingen, zing dan *met Hem* mee!

Zo alleen kan het: samen met Hem, maar dan ook met elkaar. Er staat dat 'zij' de lofzang zongen. Meervoud dus! En daar lag niets tussen. Daar is geen dissonant geweest. Samen zingen... Doen we dat weleens? Lees er Wilhelmus à Brakel maar eens op na in de "Redelijke Godsdienst" (deel II, pag. 510-515). Wordt er zo nog gezongen in onze gezinnen? De Heere is het zo waard! En Hij wil er ook weleens in meekomen!

Zuchters en zangers

En wat is dan de ware lofzang? Goed van de Heere spreken en klein van jezelf. En dat kennen toch al Gods kinderen, ook de meest bekommerden. Het is hun taal: 'Als ik voor eeuwig moet omkomen, dan is God rechtvaardig, maar dan zal ik met mijn laatste krachten nog goed van Hem spreken!' Welnu, zulke zuchters worden eenmaal zangers. Hier in beginsel en straks voor eeuwig. Om Jezus' wil.

Ralph Venning

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

Het lijden van de Middelaar

Hij is gegeseld

Hij is geslagen

Hij is verbrijzeld

Hij is uitgeroeid

‘Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen de Man Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE der heirscharen; sla die Herder, en de schapen zullen verstrooid worden; maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden’.

Zacharia 13:7

ds. J.J. van Eckeveld,
Zeist

Een wonderlijk woord dat de Heere ons overlevert door middel van Zacharia.

In het vorige vers wordt gesproken over een valse profeet, die geslagen is in het huis van zijn ‘liefhebbers’. De valse profeet wordt dus door zijn eigen vrienden geslagen! Zo gaat het in de wereld, die met de ware God niet rekt. In Zacharia 13:7 gaat het ook over iemand Die geslagen wordt. Maar dit is geen valse profeet, het is Gods Metgezel, het is een Herder. Let op de hoofdletters. Over wie gaat het? Over niemand anders dan Christus. We lezen hier een oudtestamentische profetie over de lijdende Borg. Hoe weten we dat? In Matthéüs 26:31 lezen we dat Christus Zelf in de paaszaal, kort voordat Hij naar Gethsémané ging, tot Zijn discipelen gesproken heeft: ‘Gij zult allen aan Mij geërgerd worden in deze nacht: want er is geschreven: Ik zal de Herder slaan, en de schapen der kudde zullen verstrooid worden’. We hoeven er dus niet aan te twijfelen, dat het hier gaat over de Borg in Zijn bitter lijden.

Wil en welbehagen

De lijdende Christus is de Herder en de schapen zijn Zijn discipelen, die weggelucht zijn toen Hij gevangengenomen werd. Maar wat is hier nu zo aangrijpend?

Het gaat hier over verzoening door voldoening. Het zwaard van Gods toorn, dat Zijn kinderen treffen moest, is op Hem gekomen.

De Heere Zelf is hier aan het woord. De dood van die Herder is naar Zijn wil en welbehagen. Naar de raad Gods werd Christus overgeleverd. Waarom? Jesaja 53 zegt dat Hij is overgeleverd om Zijn schapen te verlossen. Het gaat hier over verzoening door voldoening. Het zwaard van Gods toorn, dat Zijn kinderen treffen moest, is op Hem gekomen. Hij, Die Gods metgezel was, Die Gods Zoon was en van eeuwigheid Zijn voedsterling, werd overgeleverd aan Zijn vijanden.

Zijn schapen hadden naar Gods heilig recht de dood verdiend en ze leren dat erkennen. Maar de Herder stelde Zijn leven voor de schapen toen Hij de straf op Zich nam die zij verdienden. Het zwaard van Gods recht, dat de schapen moest treffen, heeft de Herder geslagen. Zo moest het, zo was het welbehagen van de Vader;

God de Vader heeft als het ware gezegd: ‘Laat dat zwaard van Mijn recht ontwaken, wakker worden, tegen Mijn Herder, tegen de Man, Die Mijn Metgezel is, Mijn eigen Zoon.’

Van eeuwigheid heeft de Vader in Zijn vrijmachtig welbehagen die weg uitgedacht. Ten diepste begint het lijdensevangelie in het hart van de Vader, in Zijn eeuwige liefde. Hij had niet meer kunnen geven dan Zijn eigen Zoon, Die Zijn Metgezel was. Zo groot is Zijn liefde tot Zijn deugden en daaraan verbonden tot allen die Hij van eeuwigheid heeft liefgehad. Als Gods kinderen daarin geleid worden, dan kunnen ze dat wonder niet op. ‘Ik deed Hem die smarten aan’. Wie zal dat wonder ooit klein kunnen krijgen?

Stem van de Vader

Hij werd geslagen: ‘Sla die Herder’. Dat is de stem van Zijn Vader. En de Zoon gaf Zich om dat welbehagen te vervullen. Daarom werd Hij geslagen. Met het zwaard van Gods recht, met de geselslagen die Zijn rug openreten, met de woorden van spot en hoon, die Hem werden toegevoegd. Spottend hebben de vijanden op Golgotha gezegd, toen het klonk: ‘Eli, Eli, lama sabachthani!’ Hoor, Hij roept Elia, laten we eens zien of Elia komt om Hem te verlossen. Hij werd met de misdadigers gerekend. De woorden die tot Hem werden gesproken waren als striemen die Hem sloegen.

En Zijn schapen? Ze werden verstrooid. Overal zijn ze heen gevluht. De discipelen zaten achter hun gesloten deuren. Maar Jezus vergat hen niet: ‘Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden’. Ook hier is het de Vader, Die spreekt over Zijn kleinen. Hij zal Zijn ontfermende hand reddend naar hen uitstrekken. Christus had op Golgotha geen liefdehand, die naar Hem werd uitgestoken. Zijn doorboorde handen spraken van de vloek Gods over de zonde. Maar op grond van Zijn volbrachte werk zal de Vader in en door Hem Zijn hand tot de kleinen wenden.

Wie zijn die kleinen? De discipelen achter gesloten deuren, de vrouwen aan de voet van het kruis, Petrus die Hem verloochende. Kleingemaakt door God voor God. De kleinen, het zijn Gods kinderen van alle eeuwen. Een volk van ‘armen, naakten, blinden, in hun eigen oog niet met al, maar in Gods oog welbeminden’. Hoort u daarbij? Het kan alleen om Christus’ wil, om de slagen die Hem getroffen hebben.

(wordt vervolgd)

Leiding en verlossing

De zesde en laatste bede vraagt onze aandacht. Driemaal is het gebed op God gericht: Uw Naam, Uw Koninkrijk en Uw wil. Daarna is het rond ons geconcentreerd: onze nooddrift, onze vergeving (blijkend uit vergevingsgezindheid). En nu dus het slotgebed om Gods leiding, die zal uitlopen op verlossing. Vandaar het opschrift: leiding en verlossing.

v. A.

De biddende zondaar, in zijn dagelijkse nooddrift en met zijn groeiende schulden, wordt voortdurend door allerlei gevaren bedreigd. Dat wordt uitgedrukt met het woord *verzoeeking*. Daarmee worden uiterlijke druk- en kruiswegen bedoeld, door allerlei omstandigheden. Maar het kunnen ook innerlijke aanvechtingen zijn, door de gesteldheid van het hart. Zowel uitwendige kruiswegen als inwendige aanvechtingen kunnen een mens dus tot zonde brengen. De kern van dit gebed komt hier op neer: 'Heere, houd ons vast'.

Dagelijkse verdrukkingen en beproevingen zijn voorlopers van de grote verdrukking, die in de laatste dagen (Matth. 24:21) over de wereld zal komen. De noodzaak van deze 'schreeuw' zal dus alleen maar sterker worden. We horen hier de noodschreeuw om stap voor stap bewaard te worden, omdat we elk ogenblik in gevaar zijn, en omdat we geen ogenblik aan onszelf zijn toebetrouwd. Dat geldt voor Gods kinderen, zoals in het leven van David en Petrus pijnlijk is gebleken. Maar als we nog onverzoend voortleven, hebben we dus zéker alle reden om zo tot God te roepen. De boze, als vertegenwoordiger van de hele hellemacht, is overal en altijd bezig om ons tot zonde te verleiden en naar de ondergang te brengen. Zou dit dan geen plaats hebben in ons dagelijkse gebed? 'Hier komt nog vlees en wereld bij. Dus

zijn we elk ogenblik in nood', zingt de be-rijming terecht. Argeloze bidder, vergeet de laatste schreeuw toch niet! Want we zijn tegen deze geweldige machten niet opgewassen.

Schulderkennis

Opvallend is dat de Grote Catechismus van Westminster (art. 195) de helft van de uitleg besteedt aan schulderkennis. 'Hierin erkennen wij dat de meest wijze, rechtvaardige en genadige God met verscheidene heilige en rechtvaardige bedoelingen, alles zo kan besturen dat we aangevallen, gehinderd en voor een tijd bevangen kunnen worden door verzoekingen. We erkennen ook dat satan, de wereld en het vlees klaarstaan om ons krachtig te verleiden en ons in hun macht te krijgen. Zelfs nadat onze zonden vergeven zijn, zijn wij vanwege onze verdorvenheid, zwakheid en gebrek aan waakzaamheid vatbaar voor verzoekingen en stellen we ons daar gewillig aan bloot. Maar dat niet alleen, we zijn eveneens van onszelf niet in staat en niet bereid om die verzoekingen te weerstaan, daaruit op te staan en daarvan te leren en verdienen om in hun macht gelaten te worden'.

Het gebed komt óp uit de diepten van de ootmoedige zelfkennis. Men kan maar geen woorden genoeg vinden om dit te erkennen. Vandaar dat we het geheel afdrucken. U bent toch niet snel klaar met

deze verootmoediging? In dit alles wordt gebeden om Gods leiding. Zonder dat we - op welke subtiele manier dan ook - God maken tot de schuld en de bron van de zonde en het kwaad.

Bewaar ons toch

'We bidden hier dat God de opperheerschappij zal hebben over de wereld en alles wat daarin is, het vlees zal onderwerpen en satan zal intomen. Daarnaast bidden we of God alles zal beschikken en alle genademiddelen zal schenken en zegenen en ons in het gebruik daarvan tot waakzaamheid zal aansporen, zodat wij en heel Zijn volk door Zijn voorzienigheid voor de verleiding tot zonde bewaard mogen worden'.

Geheel in de lijn van de Dordtse Leerregels (hoofdstuk 5, art. 14) wordt het biddend gebruik van de genademiddelen benadrukt. Genade is zo eeuwig vrij. Maar de Heere werkt en sterkt altijd middellijk. Dat geldt zeker ook in de dagelijkse strijd en verzoeking. 'Indien wij verzocht worden, bidden we dat wij door Zijn Geest krachtig ondersteund mogen worden en in staat worden gesteld om staande te blijven in het uur van verzoeking. Wanneer we in zonde gevallen zijn, bidden we dat wij daaruit opgericht mogen worden en daarvan zullen genezen, daardoor geheiligd zullen worden en daarvan zullen leren'. In drukwegen geholpen, door kruiswegen geoefend en uit beproevingen onderwijs ontvangen.

Maar de strijd zal niet altijd duren. Het verlangen naar het einde wordt in de slotbede sterker. Mag het einde spoedig komen, Heere? Vandaar dat wordt besloten met het gegronde uitzicht naar de totale verlossing en overwinning: 'Tenslotte verlangen wij naar de voltooiing van onze heiliging en zaligheid, dat satan onder onze voeten vertrapt zal worden en we voor eeuwig volkomen van zonde, verleiding en alle kwaad verlost zullen zijn'.

De voltooiing van onze heiliging en zaligheid, van álles verlost, om nooit meer te zondigen. Weet u wat het is om zó te bidden: om Gods dagelijkse leiding naar de zalige verlossing?

Overheidsinstructies rond de kerkgang

De dienst der verzoening is ons lief. Gods dag is ons dierbaar. Krachtens het vierde gebod willen we dan ook 'naarstig naar de gemeente Gods' (HC, Zondag 38) gaan, om Gods Woord te horen. Nu geeft de overheid instructies ten aanzien van de kerkgang.

v. A.

...binnen de grenzen van de overheidsinstructies, er álles aan te doen dat het vierde gebod niet verwaarloosd wordt.

Nu praktisch

Nu geeft onze overheid instructies met betrekking tot de kerkgang. De overheid verbiedt niet zonder reden om op Gods dag naar Gods huis te gaan. Dit is wel een pijnlijke maatregel, maar het is geen totaal verbod op de kerkgang. Het geschiedt niet uit willekeur, zoals bij Daniël. Toen was er, zonder enige aanleiding, een totaal verbod op het gebed. Wanneer dát nu het geval zou zijn, zouden we niet kunnen en niet mogen gehoorzamen, want het vierde gebod gaat ons boven alles! De kerkgang wordt nu gelimiteerd vanwege de reële bedreiging van besmetting door het coronavirus. Daar heeft onze overheid alle reden voor. Ons ten goede! We stellen met verdriet vast dat dit grote verwarring geeft en een verarming van Gods dag betekent. De geweldige ernst van de situatie brengt onze overheid echter tot deze ingrijpende maatregelen. Wat nog volgt, weten we niet, want we schrijven 14 maart.

Als kerk en als kerkmensen moeten we de richtlijnen van de overheid zorgvuldig opvolgen. Dit wordt niet aan onze vrijblijvendheid overgelaten. Van de kerk(mensen) mag hierin een voorbeeld verwacht worden, met het dringende gebed dat de Heere deze zorgvuldigheid zou willen zegenen en de dreiging zou willen verminderen.

Bewaring en bekering, daar kunnen we niet genoeg om smeken. Want de nood is immens groot! In allerlei opzichten, ook voor ons maatschappelijke en economische leven. Waartoe zal dit alles leiden? Wat heeft de Heere ons hiermee - ook kerkelijk - te zeggen?

Ontberen doet waarderen

Het vijfde gebod is evenzeer Gods gebod als het vierde gebod. Al weegt het vierde ons wel zwaar. Daarom roepen we kerkenraden op om, binnen de grenzen van de overheidsinstructies, er álles aan te doen dat het vierde gebod niet verwaarloosd wordt. Dit geldt zeker ook ouders en gezinnen, want dit alles werkt ten aanzien van de besteding van Gods dag verwarrend. Laat de ambtelijke onderwijzing - hoe dan ook - centraal blijven staan, opdat deze rommelige weken niet een voorspel van gemakzucht en afglijding zijn.

De Heere geve dat de zielen mogen wegen, en dat er binnen de gemeenten en de gezinnen juist meer verlangen zal ontstaan naar de praktijk van Psalm 84. Dan zal ontberen doen waarderen!

Juist de rustdag staat in het teken van het samenkomen onder de ambtelijke onderwijzingen. Daarom begint de uitleg van het rustdaggebed daar ook mee. Wij en onze kinderen moeten keer op keer onderwijs uit de Schriften krijgen. Zo hebben we ze van jongs af aan voorgehouden en voorgezongen: 'Heer, ai maak mij Uwe wegen, door Uw Woord en Geest bekend. Leer mij...'

Met deze ambtelijke onderwijzing hangt immers het ene nodige, de enige troost in leven en sterven samen, het wezenlijk welzijn naar lichaam en ziel. Wat is - ook voor onze gezinnen - de dag des Heeren toch van levensbelang. Wat gunnen we jong en oud liefde voor Gods dag en inzettingen. Het mag in deze onrustige tijd wel voortdurend een zaak van gebed zijn om de grote waarde van Gods dag te gevoelen.

Het vijfde gebod

Krachtens het vijfde gebod zullen we onze overheden gehoorzaam zijn. Ze zijn immers Gods dienaressen, ons ten goede. In Gods algemene genade zoekt de overheid ons welzijn en heeft ze ons gebed dringend

nodig. Zeker nu. Wat moet onze houding ten opzichte van de overheden zijn? De Nederlandse Geloofsbelijdenis wijdt er zelfs een heel artikel (36) aan. Denk niet dat dit in de tijd van de opsteller (1561) zo eenvoudig of vanzelfsprekend was. En dat is het in onze tijd ook niet. Om maar te zwijgen over de eerste eeuw van de kerk. Daarom schrijft Paulus in de eerste verzen van Romeinen 13: '...die zijn van God geordineerd. Alzo dat die zich tegen de macht stelt, de ordinantie Gods wederstaat; en die ze wederstaan zullen over zichzelf een oordeel halen (...) Want zij is Gods dienaar, u ten goede.'

In een tijd van mondigheid is het goed om naar deze Schriftwoorden te luisteren. We weten best dat hiermee niet alles gezegd is, maar laten we hier wel mee beginnen. Dat er grenzen zijn aan de gehoorzaamheid aan de overheid, moge ook duidelijk zijn: 'Men moet Gode meer gehoorzaam zijn dan de mensen' (Hand. 5:29). Overheden zijn nadrukkelijk door het hemelse oppergezag bedoeld als weerhouders tegen het kwaad, zeker niet als aanjagers van het kwaad.

‘Zie ik, ik heb gezondigd’

‘Zie ik, ik heb gezondigd, en ik, ik heb onrecht gehandeld’ (2 Sam. 24:17). Hier staat viermaal ik. Daar ligt immers de oorzaak. Daaraan heeft David genoeg, wanneer hij die angstaanjagende verderfengel ziet naderen.

v. A.

Overal ziet David dood en verderf door die vreselijke, besmettelijke ziekte, de pest. Er blijkt geen kruid tegen gewassen. Er zijn al 70.000 slachtoffers. Het spoor trekt precies van het zuiden over de Jordaan, naar het noorden. Dan naar het noordwesten en vervolgens naar het uiterste zuiden. Nu ziet David de verderfengel bij Jeruzalem. Het wraakzwaard komt dichterbij. Opmerkelijk, het is precies de route die men bij de zonde van de volkstelling volgde. De zonde laat altijd een aanwijsbaar spoor na! Welke zonde dan? Die was niet zo zichtbaar voor de mensen, maar wel voor God. De zonde van de hoogmoed, waarbij alles gaat over ik en niet over God: ‘Ik zie er geen kwaad in; ik heb er een goed gevoel bij; ik vind dat het moet kunnen’. Een tijd van uiterlijke rust en vrede ligt achter. Juist dan zijn de gevaren voor de zonde van de hoogmoed zo groot. Vertrouwen op eigen kennen en kunnen, op mensen en middelen, zondig zelfvertrouwen, onafhankelijk willen zijn, zelfverheffing, zelfgenoegzaamheid, zelfingenomenheid, vleselijke rust. Het gebed ebt dan weg, het

ware leven is ingezonken. Er zijn zoveel onbeweende, onbeleden, onbestreden en onverzoende zonden! Maar, het is niet zo ‘erg’ als het kwaad met Bathséba en Urfa... O nee? Allemaal heel netjes en verborgen voor mensenogen. Maar niet voor Góds heilig ogen! De Godsregering wordt praktisch miskend. Waar is de kinderlijke afhankelijkheid, ootmoed en vreze? Hoe is het in de praktijk van elke dag met Zijn eer, Zijn genadige tegenwoordigheid, Zijn Gezalfde, Zijn Woord en wet? Je wilde toch tellen, David, weten waar je aan toe bent en waar je op kunt rekenen? Je wilt toch militair meetellen bij de omringende volkeren? Tel nu dan maar voor de tweede keer: al die slachtoffers! Een vertoorn God duldt dit niet. Van een volk niet, van Zijn kinderen niet, van ambtsdragers niet.

Berouwhebbend

Waar dan heen, bij deze dreiging van dood en verderf? Persoonlijk voor God in de schuld komen (vers 10). Dan alleen is er verwachting. Nadat we lezen over een berouwhebbend God in vers 16, horen we de hartelijke schuldbelijdenis in vers 17: ‘Zie

ik, ik heb gezondigd, en ik, ik heb onrecht gehandeld’. Een berouwhebbend God laat niet voortrollen, maar gaat twisten. Om te verootmoedigen, tot bekering te brengen. Hij wil genade bewijzen. Genade dóór recht welteverstaan.

Een berouwhebbend God, wat een wondervolle uitdrukking voor de Onveranderlijke in Zijn Woord en wezen. Terwijl er genoeg redenen zijn ‘dat de toorn des Heeren voort vaart tegen Israël te ontsteken’ (vers 1), kruipt David daar niet achter weg. Eerlijk en persoonlijk komt het uit zijn hart: hier ligt de schuld! ‘Zie ik, ik heb gezondigd, en ik, ik heb onrecht gehandeld’. Hij is ook bewogen met alle getroffenen, want hij voegt eraan toe: ‘...maar wat hebben deze schapen gedaan? Zij lijdten vanwege mijn hoogmoed. Dáár ligt de schuld van alle ellende, de oorzaak van alle kwaad dat over ons gekomen is.

Gods slaande hand is mijn schuld, zo belijdt de koning, in priesterlijke beweging. Hij buigt onder het oordeel en begeert in Gods handen te vallen, Wiens doen rein is. De openbaring van een vertoorn God, van een berouwhebbend God en van een... verzoend God.

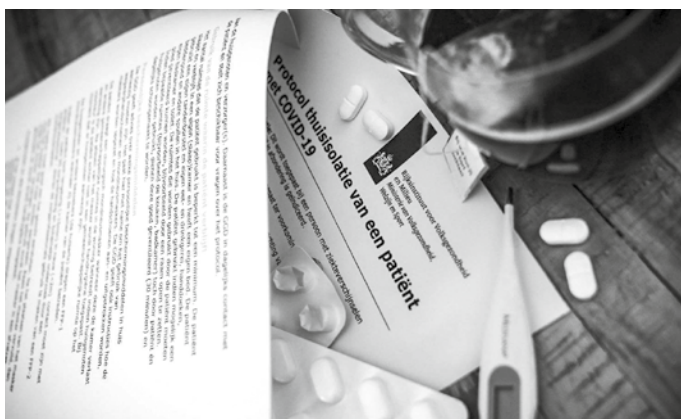
Het tweede boek van Samuël mag sluiten met het altaar op de dorsvloer, op de berg Moria, heenwijzend naar de plaats waar de Zoon van David Zijn bloed stortte.

Opgehouden

Een brandoffer, dat helemaal verteerd wordt, is het enige middel tot verzoening. Het zwaard van de verderfengel dat uitgestrekt was om te slaan, gaat rusten, maar is nog niet verdwenen. Eerst zullen de vlammen van Gods heiligheid en rechtvaardige toorn alles verteren. Anders zullen David en het geslagen volk alsnog vergaan. Onschuldig bloed moet er vloeien. Dit is geen goedkoop offer. Dit heeft de Vader Zijn enig Kind gekost. Dit heeft de Zoon Zijn leven gekost. Dit kost de Heilige Geest zo onnoemelijk veel arbeid. Dit heeft álles gekost. Hier blijkt reeds de vrije genadeontferming Gods, in Christus Jezus. Daar zal God Zelf op deze berg in voorzien.

Daar moeten we zijn! Daar is nog plaats. Want de verderfengel stopt alleen daar. Daar ligt alleen de hoop en de uitkomst in de benarde omstandigheden waarin wij nu verkeren. Daar gebeuren wonderen van schuldontdekking, schulderkenning en schuldvergeving. In het bloed van Golgotha ligt de redding. Opdat ook nú gelden zal: ‘Alzo werd de HEERE den lande verbeden, en deze plaag opgehouden (vers 25)!’

Een berouwhebbend God gaat twisten, om te verootmoedigen, om tot bekering te brengen.

Het valse paard

De dreiging van een wereldwijde epidemie als gevolg van het coronavirus vervult ons met schrik. Het coronavirus kostte wereldwijd (op het moment van schrijven, 16 maart) aan 6500 mensen het leven en bijna 170.000 mensen werden besmet.

ds. G. Clements,
Gouda

De epidemie heeft nu al grote gevolgen voor het sociale verkeer in de wereld. Landen sluiten hun luchthavens, schepen mogen de havens niet binnenvaren, het handelsverkeer stopt, scholen sluiten hun deuren, zieke mensen moeten zich volledig afzonderen en iedereen voelt zich genoodzaakt voorzorgsmaatregelen te nemen om zelf geen slachtoffer te worden.

Er zijn in de loop der eeuwen vaker dodelijke epidemieën geweest. Verwoestend was de Zwarte Dood in de veertiende eeuw waaraan een derde van de Europese bevolking stierf. Deze pest was zo agressief dat gezonde mensen binnen één nacht het leven lieten. Op den duur waren er geen mensen beschikbaar om de doden te begraven en bleven de dode lichamen op de straten liggen. Ook daarna hebben pestziekten de wereld geteisterd, zoals de 'Great Plague' van Londen (1665) met 100.000 doden, of de pestuitbraak in Hong Kong (1894) die zich via de Chinese havens wereldwijd verspreidde en opliep tot 10 miljoen doden. De Spaanse Griep (1918-1919) heeft naar schatting 50 miljoen levens gekost.

Het schijnt dat dieren vaak de haard van deze ziekten zijn geweest. Mogelijk verwijst het Bijbelboek Openbaring hier naar met de woorden: '...en door de wilde beesten der aarde' (Openb. 6:8).

Het valse paard

Vier paarden

Johannes op Patmos heeft over de oordelen die het menselijke geslacht zullen treffen, geprofeteerd onder het beeld van vier paarden (Openb. 6). Het eerste paard is wit en onderscheidt zich in positieve zin van de andere paarden. 'Hierdoor wordt de zuivere predicatie des Evangelies verstaan' (kanttekening 5). De Ruiter op het witte paard is Christus, aan Wie de kroon van overwinning gegeven is (vers 2).

De paarden die volgen, staan onder Christus' rechterlijke macht. Deze paarden voltrekken het oordeel over al degenen die in onbekeerlijkheid het Evangelie verwerpen en Gods kinderen vervolgen. Voorop gaat het rode paard van de oorlog, gevolgd door het zwarte paard van de honger en tenslotte volgt het valse paard van de

pest. De kleur vaal komt van het Griekse 'chloros', een geelgroene kleur. Deze kleur werd in die tijd vooral gezien als de kleur van de dood.

Met de vier paarden wordt de geschiedenis van onze wereld getekend. Christus trekt zegenrijk uit op het witte paard van Zijn Woord, maar tegelijkertijd voltrekt zich Gods oordeel over alle onbekeerlijkheid. De oordelen zijn in zekere zin met elkaar verweven. Oorlogen roepen honger en misoogsten op en vanwege de ontstane wanorde ontstaan ook de pestziekten. Tezamen richten deze rode, zwarte en valse paarden grote verwoestingen op aarde aan. 'En hun werd macht gegeven om te doden tot het vierde deel der aarde, met zwaard, en met honger, en met den dood' (Openb. 6:8).

Ook in de profetie van Christus over de eindtijd horen we van de wereldwijde verbreiding van het Evangelie, de vijandschap ertegen, en Gods rechtvaardige oordelen: 'Want het ene volk zal tegen het andere volk opstaan, en het ene koninkrijk tegen het andere koninkrijk; en er zullen zijn hongersnoden, en pestilentiën' (Matth. 24:7).

Bekering

Het verband tussen de menselijke onbekeerlijkheid en de Goddelijke oordelen is het doorlopende getuigenis van de Schrift. We vinden deze samenhang al in de boeken van Mozes. De HEERE riep Israël op om zich verre te houden van de afgoderij (Lev. 26:1), met de belofte dat er dan geen rood paard van de oorlog het land zal verwoesten: 'Ook zal Ik vrede geven in het land' (Lev. 26:6). Er zal dan ook geen zwart paard van de honger zijn, want 'het land zal zijn inkomst geven, en het geboomte des velds zal zijn vrucht geven' (Lev. 26:4). En dan zal er ook geen vaal paard zijn van de pest: 'Zo zal Ik geen van de krankheden op u leggen, die Ik op Egypteland gelegd heb, want Ik ben de HEERE, uw Heelmeester (Exod. 15:26). Maar wanneer Israël zal afdwalen van Gods geboden, dan zal Hij hen 'slaan met zweren van Egypte, en met spenen, en met droge schurfft, en met krauwsel, waarvan gij niet zult kunnen genezen worden' (Deut. 28:27).

Men zoekt in de huidige coronacrisis ijverig naar een medicijn. Maar er is geen beter medicijn voorradig dan de ootmoedige gehoorzaamheid van de volkeren aan de prediking van de Ruiter op het witte paard. 'En Zijn Naam wordt genoemd het Woord Gods' (Openb. 19:13). 'En er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen' (Mal. 4:2).

De hangende toon

ds. H. Hofman,
Kalamazoo (VS)

Ditmaal een opsteker voor hen die geroepen worden de gemeentezang te begeleiden in de eredienst. Dat is belangrijk werk.

Het begeleiden van de gemeentezang is belangrijk werk.

Vroeger stond je buiten bij de Laurenskerk te Rotterdam in de rij voor een concert van een befaamd organist. Nu mogen ze blij zijn als er vijftig tot honderd mensen op af komen. Ik beschouw dit als een teloorgang van een stukje orgelcultuur waar ik zelf ook mee opgevoed ben. Maar het is niet anders. You Tube is er goed mee.

Het gebeurde een jaar of wat geleden tijdens een zangavond, ergens in de omgeving van Kalamazoo. Een bekende Nederlandse organist was op tournee voor een goed doel. Hij bespeelde het orgel die avond. Welnu, dat trekt, want 'Nederland(ers) en hun orgel', dat is zowel een bezienswaardigheid als een 'luisterwaardigheid', zeker in een land als Amerika waar waardering voor degelijke kunst toch wel op een lager pitje staat. Het mag best eens gezegd worden dat het begeleiden van de eredienst een kunst is. Orgelspel en gemeentezang hebben mij al menig keer persoonlijk diep geraakt. Het

'Organist, wat ik niemand toewens, en wat ik heel vervelend vind voor ú, wens ik mezelf en alle gemeenteleden toe: dat wat er vanavond met het orgel gebeurde nu eens zaligmakend op de preekstoel gebeurde!'

zijn de psalmen die - mede door de begeleiding - lieflijk zijn en harten treffen.

Een dissonant

Op die bewuste avond zaten we dus in de kerk en zongen we psalters en psalmen. Echter..., wat was er die avond een verschrikkelijke dissonant! De organist deed echt wel z'n best, maar het orgel werkte bepaald niet mee. Echt, ik had deerlijk met de speelman te doen! Per slot van rekening kon hij dit ook niet helpen, en als je

dan bovendien vreemdeling in een vreemd land bent, én een vreemd orgel bespeelt, lijkt me dit erg op de zenuwen te werken. Bij het laatste programmaonderdeel liep het zelfs zo uit de hand dat de organist - die voor iedereen zichtbaar achter de speeltafel zat - zijn handen in de lucht wierp en stopte met spelen. Er bleef een akelige toon doorklinken. Overigens moet gezegd worden dat de organist er op dat moment voorbeeldig en nederig mee omging.

Nu het punt waar het mij om gaat. Die toon die bleef hangen, wierp een nare sluier over de avond. Punt was ook, dat ik nog het slotwoord moest uitspreken en de avond mocht eindigen met gebed. Tja, wat moet je dán zeggen?

Ineens kwam mij een gedachte voor de geest. Die dissonante toon, die toon die bleef hangen, ja, daar kon ik wat mee. Ik heb maar aan de mensen gevraagd of dat weleens meer gebeurt in de kerk... niet met het orgel, maar met de preek, of de boodschap weleens blijft hangen. Ik heb het maar zo verwoord: 'Organist, wat ik niemand toewens, en wat ik heel vervelend vind voor ú, wens ik mezelf en alle gemeenteleden toe: dat wat er vanavond met het orgel gebeurde nu eens zaligmakend op de preekstoel gebeurde!'

Uw trouw getuigenis

U begrijpt de toepassing wel. Die toepassing is niet alleen mijn hartelijke wens, maar die is noodzaak. Dat die toon niet alleen wordt gehoord, maar ook de snaren van het hart zou raken. Als dat het geval is, wordt de boodschap onvergetelijk. Ik weet uit ervaring dat Amerikanen vergevingsgezind en zeker vergeetachtig zijn als het gaat over wat er die avond gebeurde. Orgelspel staat hier nu eenmaal op een ander niveau dan in Nederland. Binnen een paar dagen denkt geen mens er meer aan, laat staan dat men er nog over praat. Als er echter een toon blijft hangen op de preekstoel wordt het anders. Dan hoor je dat jaren later soms nog. Ik wens u toe die dissonante, hangende toon vanuit het zuivere Woord, ingebracht door de Heilige Geest in het hart. Dan ga je zingen:

*Mijn ziel bewaart Uw trouw getuigenis;
Dat heb ik lief, ook doe ik Uw bevelen.
Uw Woord kan mij, ofschoon ik alles miss'
Door zijnen smaak, én hart én zinnen strelen.*

Psalm 119:84

Personeel passend bij de school

Binnen een school zijn het met name de leerkrachten die de identiteit (zoals omschreven in het VGS-identiteitsprofiel) in de klas met woord en daad vormgeven. Daarom is het een groot voorrecht dat op grond van artikel 23 van de Grondwet 'de vrijheid betreffende de (...) de aanstelling der onderwijzers' geëerbiedigd wordt.

VGS namens
Werkgroep
Onderwijs van het
deputaatschap KGJO

Vanzelfsprekend gelden daarbij, zoals vanouds, randvoorwaarden. Zo moeten onderwijsgeevenden een bevoegdheid en een zogenaamde verklaring omtrent gedrag (VOG) hebben. Een grote inbreuk op die vrijheid is de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB). Op grond daarvan mag een school een sollicitant niet afwijzen of een personeelslid ontslaan in het geval van bijvoorbeeld ongehuwd samenwonen of het hebben van een homoseksuele relatie. Dat geldt ook voor echtscheiding. De AWGB kent als enige grond voor onderscheid het criterium 'godsdienst'. Niet benoemen of ontslaan is daarom op identiteitsterrein alleen mogelijk als de sollicitant of het personeelslid niet (langer) voldoet aan de voorwaarden die qua godsdienstige overtuiging door de school worden gesteld. Het is dus voor een school wettelijk gezien onmogelijk om te stellen dat iemand qua identiteit niet (meer) bij de school past, 'alleen maar' omdat hij bijvoorbeeld ongehuwd samenwoont.

Consequent en consistent

Op grond van jurisprudentie dient het benoemings- en ontslagbeleid consistent en consequent te zijn. Dat betekent bijvoorbeeld dat een school zich aan de eigen regels dient te houden. Heb je eenmaal iemand van een wat andere signatuur aangenomen, dan kun je een volgende keer iemand van diezelfde signatuur niet zomaar afwijzen. En als je op school iemand handhaaft die daar qua identiteit eigenlijk niet meer thuishoort, zal dat voor een ander personeelslid met een soortgelijke ontwikkeling in principe ook moeten gelden.

Ingeperkte grondwettelijke vrijheid

Hieruit blijkt dat de grondwettelijke vrijheid beslist niet onbeperkt is. Het is voor scholen daarom dan ook een verantwoordelijke en moeilijke taak om binnen die wettelijke kaders toch invulling te geven aan het eigen benoemings- en ontslag-

beleid. Het onderwerp 'identiteit' moet als onderdeel van het personeelsbeleid dan ook grote aandacht blijven hebben. Alle bij de school betrokkenen zijn dat immers meer dan waard. Bovendien wil geen school 'zomaar' van personeelsleden af. Ook op en rond een school is het de opdracht om elkaar, rond de Bijbel en de belijdenisgeschriften, vast te houden. Als dat echt niet langer kan, is ontslag dus alleen mogelijk als de godsdienstige uitgangspunten van de school door een personeelslid niet langer worden onderschreven. Een complicerende factor daarbij is dat het tegenwoordig meer dan vroeger mogelijk (b)lijkt te zijn om standpunten en gedragingen van elkaar los te koppelen. Identiteit wordt wel gezien als een winkelmandje waarin een ieder zijn eigen ingrediënten verzamelt. Werkte je in het verleden op een reformatorische school, dan betekende dat vanzelf dat je dit of dat niet of juist wel deed. Inmiddels kun je best op zo'n school werken, terwijl je toch... vult u het maar in. Dit betekent dat het lastiger wordt om tot ontslag wegens 'godsdienst' over te gaan. Hoe maak je hard dat iemand die ongehuwd samenwoont niet alleen om die reden wordt ontslagen, maar vooral omdat hij ten principale niet meer achter het geheel van het reformatorisch gedachtegoed staat?

Geestelijke wapenrusting

Nadat Paulus in de Éfezebrief heeft geschreven over het christelijke leven en over christelijke onderlinge verhoudingen, zegt hij: 'Want wij hebben den strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht' (Ef. 6:12). Paulus ziet een verband. Als je christelijk wilt leven, naar de normen van Gods Woord, dan komt de duivel daar op af. Die wil dat leven bestrijden, want dat kan hij niet verdragen. Is dat niet wat we ook in ons land zien gebeuren?

Is het nog mogelijk om bij alle veranderende opvattingen, helaas ook in eigen kring, met de AWGB invulling te geven aan een eigen identiteitsbeleid? In eigen kracht niet. Een schoolbestuur heeft daarom in 2020 de geestelijke wapenrusting nodig. Want alleen de Heere is 'Verwinnaar in de strijd' en Hij geeft Zijn volk de zegen.

Reacties naar p.kieviet@versluissschool.nl

Volgende week: het toelatingsbeleid van leerlingen.

Boekennieuws

"Messiasbelijdende Joden door de eeuwen heen", dr. Pieter A. Siebesma; uitg. Den Hertog; 199 blz.; € 13,50.

Messiasbelijdende Joden door de eeuwen heen

Met veel interesse heb ik het boek "Messiasbelijdende Joden door de eeuwen heen" van dr. Pieter A. Siebesma gelezen. Siebesma geeft een aantal hoofdlijnen uit de geschiedenis weer, afgewisseld met korte levensbeschrijvingen van Messiasbelijdende Joden, om 'zo de lezers meer inzicht en begrip voor de huidige Messiaanse beweging te geven'. Hierin is hij uitstekend geslaagd. Het resultaat is een vlot lezend boek, met veel informatie. Ik heb het in één adem uitgelezen.

In het eerste hoofdstuk komen uiteenlopende onderwerpen aan de orde. Wie is Jood? Wie is Messiasbelijdend Jood? De verscheidenheid binnen de Messiasbelijdende Joodse gemeenschap, ook in Nederland, wordt benoemd. Het eindigt met een kort overzicht, dat Siebesma daarna uitwerkt in drie delen.

Het eerste deel beschrijft de eerste eeuwen en begint met de vroegste Messiasbelijdende gemeente in Jeruzalem, die onder de leiding stond van Jakobus, de broeder des Heeren. Eusebius vermeldt van deze Jakobus dat hij zo vaak in de tempel op zijn knieën lag om voor zijn volk vergeving te vragen dat hij eelt op zijn knieën had als een kameel.

Het tweede deel beslaat de tijd van de Middeleeuwen tot aan de Franse Revolutie. Hier komen de Kruistochten aan de orde en uiteraard de reformatoren. Speciaal aandacht wordt geschonken aan de Marranen, de Spaanse en Portugese Joden die onder dwang tot het christendom overgingen. Velen van hen hebben via

Frankrijk hun weg naar de Lage Landen gevonden, waar zij óf weer Joods werden, óf overgingen tot de gereformeerde leer. Dat doet bij mij trouwens de vraag rijzen hoeveel van 'onze' Hugonoten van Joodse afkomst zijn. Bij sommige gezichten zou je het bijna denken.

Het derde deel bestrijkt de tijd van de negentiende eeuw tot nu. De negentiende eeuw was de bloeitijd van de Joden-zending in Europa. Bekende namen uit Oost-Europa zijn Alfred Edersheim, David Baron en Adolph Saphir. In Nederland zijn Isaac da Costa en Abraham Capadose overbekend.

De laatste hoofdstukken gaan over de Messiasbelijdende Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog, waarna afgesloten wordt met een kort hoofdstuk over de huidige tijd. We zien uit naar een vervolg van dit boek, over de Messiasbelijdende Joden in Israël.

ds. M.L. Dekker, Nazareth

"Apostolisch onderwijs", ds. A. Schreuder; uitg. De Banier; 176 blz.; € 14,95.

Apostolisch onderwijs

Broeder Schreuder heeft de gemeente van Beekbergen mogen dienen van 1996 tot 2001. Begin 2017 werd hij in Gods voorzienigheid opnieuw aan deze gemeente verbonden. Daar zal, als de Heere het geeft, een nieuw kerkgebouw verrijzen. De opbrengst van deze uitgave "Apostolisch onderwijs" komt daarom ten goede aan het nieuwe kerkgebouw. Dat is een mooi doel, maar niet het belangrijkste, zo schrijft onze broeder ook. Het is allereerst zijn hartelijk uitzien dat deze preken tot zegen mogen zijn.

Het boek bevat negen preken over teksten uit de Filippenzen-brief. Als we de preken moeten typeren, komen we uit op woorden als: Schriftuurlijk-bevindelijk, opkomend vanuit het welbehagen Gods, waarbij Christus centraal mag staan. De vierde preek heeft bijvoorbeeld als thema: 'Een loflied op Christus Jezus', en de vijfde preek: 'De uitnemende kennis van Christus'.

Ds. Schreuder benadrukt het eenzijdige Godswerk in de bekering van zondaren en beschrijft op heldere en pastorale wijze de toelidende weg naar Christus. Deze preken zijn Schrift met Schrift vergelijkend en gefundeerd op het eeuwig blijvende Woord van God. Daarbij brengt onze broeder het Woord soms ook dicht bij de hoorder, door heel concrete vragen te stellen. Zo lezen we (bladzijde 16) over rouw, die een groot gemis kan brengen in een mensenleven, maar waarbij ook de vraag wordt gesteld of we al een Godsgemis kennen! Wanneer we God kwijt zijn, is die pijn erger dan het gemis van man of vrouw, vader, moeder of kind, zo schrijft hij. Daarbij denken we ook aan het ingrijpende verlies dat

onze geliefde broeder zelf met zich meedraagt...

Op bladzijde 153 lezen we ook zo'n aangrijpende vraag: 'Als u nog vreemdeling bent van hartvernieuwende genade, zal deze preek dan straks tegen u moeten getuigen?' Maar het appel om de Heere te zoeken en Hem aan te lopen als een waterstroom ontbreekt niet.

Deze preken kunnen heel goed dienen voor persoonlijk gebruik, maar kunnen zeker ook in de leesdiensten gebruikt worden. Met onze broeder spreken we de wens uit dat deze preken tot rijke zegen mogen zijn en tot verheerlijking van Zijn driemaal heilige Naam.

ds. C. van Ruitenburg, Krimpen a/d IJssel

Het boek kan besteld worden via www.kerkbouwbeekbergen.nl of via tel. 055-5061778. Dan komt een belangrijk deel van de verkoopprijs ten goede aan de bouw van de nieuwe kerk in Beekbergen.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Goudswaard,
ds. P. Mulder te Tricht-Geldermalsen;
te 's-Gravenzande,
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel;
te Hoofddorp,
ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal;
te Katwijk aan Zee,
ds. G. van Manen te Elspeet;
te Leerdam,
ds. M. Joosse te Ede;
te Nieuwerkerk (Z),
ds. M.H. Schot te Hendrik-Ido-Ambacht;
te Oosterland,
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
te Oudemirdum,
ds. C. van Krimpen te Yerseke;
te Sint Annaland,
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel;
te Stolwijk,
ds. M.T. Al-Chalabi te Brakel;
te Uddel,
ds. G. van Manen te Elspeet.

Bedankt:

Voor Oostkapelle,
ds. R.A.M. Visser te Apeldoorn;
Voor Terwolde-De Vecht,
ds. M. Joosse te Ede.

ZIEKTE DS. B. VAN DER HEIDEN

Eind december heeft zich bij onze geliefde broer, ds. B. van der Heiden, een ernstige ziekte geopenbaard. Velen van u hebben sindsdien meelevens en betrokkenheid getoond.

Er zijn in de afgelopen weken bestrijdingen geweest. De duivel zit immers nooit stil. Onze broer moest inleven dat niet het knechtschap telt, maar dat het gaat om het kindschap. Om een kind van Hem te mogen zijn. Maar de Heere is met Zijn liefde daarin zo ruim overgekomen. In de ontmoetingen en gesprekken mag hij daarvan getuigen. Met vrijmoedigheid mag hij spreken over God Die goed is voor slechte mensen. 'Na de dood', zo zingt de dichter van Psalm 49, 'is het leven mij bereid'. Dat heeft de Heere in Zijn oneindige goedheid bereid voor hen die Hem vrezen.

Gods Woord spreekt over het lichaam als de 'aardse tabernakel' die afgebroken wordt. Dat is nu voor hem een diepingrijpende

werkelijkheid. Dit proces heeft zich de afgelopen weken doorgezet en de krachten en gedachten worden aanzienlijk minder. Naar menselijke verwachting zal onze broer nog maar een korte tijd in ons midden zijn. Bij ogenblikken is er een innig verlangen om eeuwig God groot te mogen maken. De Heere ondersteunt hem, zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in de weg die voor hen ligt. Hartelijk dank voor al uw meelevens in de achterliggende periode. We willen u vragen om onze emerituspredikant met zijn gezin te gedenken in uw gebeden.

ds. A.B. van der Heiden

GROET VAN DS. J.M. KLEPPE

Het is voor een dienstknecht een grote vreugde als zijn ambtelijke bediening gezegend wordt. In opdracht van zijn Zender preekt hij dood en leven, zonde en genade, de heerlijkheid van Christus, Die als het Licht de duisternis overwint. Zo mocht ik jarenlang het Woord zaaien. Op hoop van zegen. De eeuwigheid zal openbaren wat de vrucht van de prediking is. Dat is immers niet aan de dienstknecht, dat is zaak van de drie-enige God.

Toch stemt het mij tot verwondering als ik de vele blijken van liefde overzie die mij ten deel vielen, rond mijn ziekte en mijn 90^e verjaardag. Daaruit bleek meelevens, maar ook dat mijn prediking een eenvoudig middel mocht zijn in de levens van mensen; hartveranderend, vertroostend, onderwijzend of bestraffend. Maar toch, een instrument in Gods hand. Wat een onverdiende zegen voor hen, en mij! Ik mag er blijdschap in ervaren. Juist nu het leven zich aan het terugtrekken is, de schaduwen van de dood zich laten zien. Mijn kwaal zet door, een tumor sluit de slokdarm af, een langzaam maar zeker proces. Mijn lichaam wordt afgebroken, de eeuwigheid nadert.

Dan ervaar je dat ook een dienstknecht echt niet méér is dan een zondig mens. Ook ik moet leven van genade. Ook ik moet alles van het leven inleveren om niets anders over te houden dan God, in Zijn lieve Zoon Jezus Christus. Gelukkig ligt het zo vast in Hem, de Borg Die Zich in mijn leven openbaarde. Jezus Christus, Die ik altijd heb mogen preken, onder Wiens liefde je zo kunt versmelten. Het lag vast en het ligt vast. Ook als je aan het einde van je leven zo druk bent met de

gewone dingen; het eten wat zo moeizaam gaat, kwalen die zoveel ongemak geven. Een hart dat schrijnt onder het gemis van mijn lieve vrouw. Dat alles maakt dat je niet elke dag met je hoofd in de hemel loopt. Het leert me - en ik geef het maar door - dat we de Heere moeten zoeken, de genade moeten verwerven, in onze goede dagen. Jezus wil Zich laten vinden, Hij staat klaar om genadig te zijn; Hij is het Leven.

Hoe de kwaal zich verder zal ontwikkelen, ik weet het niet. Het ligt verborgen, maar o zo veilig in Gods Hand. Aan Hem mag ik mij overgeven, al mijn arbeid, aan Hem alle ambtelijke zegeningen en zonden overlaten. Aan Hem mag ik mij, met al mijn geliefden toevertrouwen. Aan Hem mag ik ieder van u, die onder mijn prediking hebt verkeerd, aanbevelen. God is getrouw, Die het ook doen zal. Zijn Koninkrijk kome. Nogmaals hartelijk dank voor uw blijken van liefde, voor uw meelevens en gebed.

Uw ds. J.M. Kleppe

KOM HELPEN BIJ DE ZENDINGSDAG

Op zaterdag 20 juni wordt de jaarlijkse zendingsdag gehouden in de Evenementenhal in Gorinchem. We zijn op zoek naar vrijwilligers. Zin om te helpen in de baby- of kindercrèche? Meld je aan via www.zendingsdag.nl. Zijn er mensen die de handen uit de mouwen willen steken bij de opbouw (vrijdag 19 juni) of afbouw (zaterdag 20 juni, 15.30 uur) van de zaal? Mail dan naar info@zgg.nl of bel het zendingsbureau: tel. 0348-489950.

AANGEPASTE KERKDIENTEN

Leerdam - Kerk Geref. Gemeente, zat. 28 maart, 15.00 uur; voorganger ds. C. Hogchem.
AFGELAST - Alblaserdam - Eben Haëzerkerk, Plantageweg 172, zat. 21 maart, 15.00 uur; voorganger ds. C. Sonneveldt.

EVANGELISATIEDAG GAAT NIET DOOR

De landelijke evangelisatiedag van Evangelisatie Gereformeerde Gemeenten (EVGG) gaat vanwege de overheidsmaatregelen rond het Coronavirus niet door. De dag stond gepland op zaterdag 21 maart. Tijdens deze dag worden doorgaans ook nieuw ontwikkelde materialen ten dienste van plaatselijk evangelisatiewerk gepresenteerd. Voor dit jaar stonden onder andere een nieuwe Bijbelcursus, het eer-

ste deel van een serie Bijbelverhalen voor kinderen en een productcatalogus op de agenda. EVGG zal deze materialen op een andere wijze onder de aandacht brengen. De annulering van de dag is een grote teleurstelling voor de organisatie, sprekers, workshopleiders en bezoekers. Het dringt ons ernstig tot bezinning: wat heeft de Heere hiermee tot land en volk en ook tot ons te zeggen? De volgende evangelisatiedag wordt in maart 2021 gehouden, Deo Volente.

G. Geijtenbeek,
algemeen secretaris EVGG

VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOUDA 7 FEBRUARI 2020

Namens de roepende kerk van Zoetermeer opent ds. J.J. Tanis de vergadering. Onder meer worden de volgende punten gememo-reerd: Op 29 december heeft de Heere uit dit leven weg genomen ds. M. Golverdingen. Op 8 december nam ds. H.A. van Zetten afscheid van Benthuizen in verband met zijn vertrek naar Nieuw-Beijerland. Ouderling T. Slingerland was op 1 januari 25 jaar ouderling in Berkenwoude. In Gouda heeft ouderling J. Mastenbroek afscheid genomen; hij mocht de gemeente 32 jaar dienen, waarvan ruim 22 jaar als ouderling. In de gemeente 's-Gravenzande is op 5 december P. van Dam overleden in de leeftijd van

70 jaar. Hij heeft de gemeente van 1990 tot 2008 mogen dienen als diaken. In de gemeente Naaldwijk overleed op 10 november L.A. van der Post in de leeftijd van 88 jaar. Hij heeft 47 jaar in het ambt van diaken gediend. De preses, ds. G. Clements, wijst op de nieuwe verdeling van de consulentenschappen; er is hulp verkregen uit de classes Rotterdam en Ridderkerk. De preses merkt op dat er sprake is van onderbezetting binnen de classis. Laten we de Heere bidden dat Hij dienaren van het Woord tot ons zendt; Hij is een God van wonderen.

Besproken wordt het Jaarbericht van de Commissie van Advies van Cedrah. Gewezen wordt op de nieuwbouw van d'Amandelhof en van Uitzicht. Binnenkort worden de nieuwe plannen voor appartementen te Moerkapelle bekend. Het Jaarbericht van Sirjon Zorggroep wordt besproken. Er zijn enkele predicaten verkregen op het gebied van goed werkgeverschap en waardering van de zorg. Er is krapte op de arbeidsmarkt in de zorgsector; terwijl de zorgbehoefte complexer wordt. Getracht wordt om jongeren voor het werk in de zorg te interesseren. Het Jaarverslag van de Raad van Advies van De Vluchtheuvel is voor de eerste maal opgesteld. In de veertig jaar dat De Vluchtheuvel bestaat, is de psychosociale nood erg toegenomen; er is ook sprake van een geestelijke strijd.

Vervolgens behandelt de classis in comité enkele appelschriften uit de classisgemeenten.

Op 14 mei wordt de vergadering van de PS Noord-West gehouden. Afgevaardigd worden de predikanten ds. G. Clements en ds. J.J. Tanis en de ouderlingen A.G. Bregman, D.J. Doorn, G.P. van Dorp, M.J.W. Hoek, J. Wolterink en P.A. van Bokhoven.

Als voorzitter van de Classicale Evangelisatie Commissie geeft oud. Bregman een toelichting op de begroting 2020. Het werk mag een goede voortgang hebben, mede door de inzet van veldwerker M. van Velden en de vrijwilligers. De hoop wordt uitgesproken dat de gemeenten en gemeentelieden in de classis dit jaar opnieuw hun betrokkenheid bij Het Kompas in Scheveningen tonen, ook in financieel opzicht.

Namens de roepende kerk van Zoetermeer eindigt oud. G. Verhoeff de vergadering. P.A. van Bokhoven, eerste scriba

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

blz. 37 en 153: Het nieuwe adres van ds. W.A. Zondag is:

Oudendijk 173, 3329 KN Dordrecht; tel. 078-2000634.

blz. 56: Het correcte telefoonnummer van oud. G.D. Roeland uit Sint Annaland is: 0615-553016.

Gods liefde

‘...omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is...’

Romeinen 5:5

Wat zullen wij zeggen van de liefde van God? De liefde Gods werd openbaar bij de kribbe van Bethlehem. De liefde Gods schittert aan het kruis, waar Hij Zijn Enige geeft ten offer voor de zonde. De liefde van God glanst met Pasen als Immanuël verrijst uit de doden en Zijn paasvrede en paasvreugde schenkt. De liefde van God bereikt met Hemelvaart bijna haar hoogtepunt. En met Pinksteren verkrijgt deze liefde haar rijkste ontplooiing. Zij gaat nu de innerlijke diepten van het drievuldig wezen Gods openbaren in het hart van

de Kerk door in haar in te wonen. Dit onderwerp is zo diep als de oceaan, zo wijd als de wereldzee. Hoe zullen wij deze liefde omschrijven? Deze liefde is ver van menselijke toegeeflijkheid, want zij openbaart zich jegens de mensen door de dood te eisen; de dood van de vervloeking van Zijn ge-liefde Zoon. Gods liefde is dus zeer wonderbaar en niet te meten met de maatstaf van ons menselijk verstand. Goddelijke liefde is geen vriendelijkheid. Wie zal kunnen zeggen wat deze liefde wel is? Is hier stilzwijgen het beste wat wij kunnen doen? Neen, want de Heere

EEN STEM UIT HET VERLEDEN

Zelf spreekt over deze liefde. Deze liefde is oneindig, wijs, eeuwig en onbegrijpelijk. Hij heeft tot mensen gezegd wat Hij nooit tegen engelen heeft gesproken: ‘Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde’. De Heere brengt Zijn macht mee om Zijn liefde krachtig te maken. Zijn oneindige wijsheid staat deze liefde terzijde en vindt wegen om Zijn beminden te verkwikken en te leiden. Deze liefde is dus altijd Zelf-liefde, omdat God het hoogste goed is.

Hoe kan God een hatelijk volk beminnen? Jezus bemint hen in Zichzelf. In deze liefde is geen vermoeidheid, uitputting of vermindering. Deze liefde heeft pijn als zij miskend wordt. Deze liefde is beter te ervaren dan te beschrijven. Deze liefde maakt welsprekend en vaardig van tong, al kan zij zó vervullen, dat zij doet zwijgen. Maar kennen doet u alleen wanneer zij leeft in uw hart.

ds. I. Kievit (1887-1954)

Berichten

VERKOPINGEN

Ermelo - Kerk Geref. Gemeente, zat. 28 maart, 10.00-15.00 uur, verkoping door vrouwenver. Helpende Handen; opbrengst t.b.v. zending, vakantieweken voor mensen met een beperking en eigen gemeente.

Gouda - Kerk Geref. Gemeente, Nieuwe Gouwe O.Z. 2B, zat. 4 april, 9.00-15.00 uur, verkoping t.b.v. zending in Ecuador; meer info: www.zendingsmarkt-gouda.nl

Poortugaal - Achterweg 9, zat. 4 april, 10.00-14.00 uur, verkoopdag van vrouwenvereniging Dorcas.

Veenendaal - Adventkerk, Vijftien Morgen 51, zat. 28 maart, 9.00-12.00 uur verkoping van tweedehands dames- en kinderkleding en speelgoed. 50% is voor de inbrenger, 50% voor deputaatschap Bijzondere Noden. Voor meer informatie over het inbrengen van kleding en speelgoed: kledingverkoopadventkerk@gmail.com

ONDERNEMERSBIJENKOMST EVCDORDT

Op maandag 30 maart (19.45 uur) organiseert stichting Evangelisatie Vrienden Classis Dordrecht (EVCDordt) een ondernemersbijeenkomst bij Verheij Integrale Groenzorg te Sliedrecht. P. Schalk, eerste kamerlid van de SGP, spreekt over 'Duurzaamheid, de aarde bebouwen en bewaren'. Aanmelden kan via www.evcdordt.nl

BETALING ABONNEMENTSGELD DE SAAMBINDER

Bij deze aflevering van De Saambinder ontvangt u de factuur voor het verschuldigde abonnementsgeld voor de periode van 1 april tot en met 30 september. Wij vragen u vriendelijk de betalingstermijn van 30 dagen in acht te willen nemen. De opvolging en het extra aanmanen van achterstallige betalingen is arbeidsintensief, leidt tot extra administratiekosten en zorgt bovendien voor een lagere afdracht aan de Emerituskas. Wanneer u spoedig betaalt, helpt u ons onnodige kosten te vermijden. Het deputaatschap ziet De Saambinder vanwege de lezenswaardige inhoud graag in veel gezinnen. Daarom houdt het deputaatschap het abonnementstarief graag zo laag mogelijk.

Naast de factuurbetaling wordt een overbetaling ten behoeve van de Emerituskas bijzonder op prijs gesteld.

Bij de abonnees die gebruikmaken van automatische incasso, zal het abonnementsgeld binnenkort van hun bankrekening worden afgeschreven. Abonnees die inmiddels gebruikmaken van digitale facturering, ontvangen de digitale abonnementsfactuur binnenkort per e-mail, voorzien van een iDeal-betaallink. Controleert u zo nodig uw mailbox op ongewenste items (spam). Voor afhandeling van betalingen via iDeal wordt gebruikgemaakt van Payment Provider Mollie. Dit ziet u terug wanneer u de betaling verricht.

Digitale facturering draagt bij aan duurzaamheid en kostenbesparing. Wij verzoeken u om die reden (als u dat nog niet gedaan hebt) gebruik te gaan maken van digitale facturering. U kunt dat kenbaar maken via <https://desaambinder.nl/abonneegegevens/>. Bij digitale betaling blijft het mogelijk om bij elke betaling een overbetaling voor de Emerituskas te doen.

K.H. de Heer, penningmeester deputaatschap De Saambinder

De beheerder van het Centraal Bureau van de Gereformeerde Gemeenten, A.W.F. van Es, heeft de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.

Van Es is bijna 35 jaar beheerder geweest van het Centraal Bureau van de Gereformeerde Gemeenten.

Donderdag 12 maart was er een korte bijeenkomst waar hij werd toegesproken door L.W. Both, lid van het deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening.

Na zijn pensionering zal Van Es nog enige tijd parttime betrokken blijven bij het Centraal Bureau.

Kerkdiensten

ZONDAG 22 MAART 2020

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens;
Aalst 14.30 uur ds. F. Mulder; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Arnhem 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Barneveld-Centrum 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn;

Benthuizen 15.00 uur ds. H.A. van Zetten;
Berkenwoude 19.00 uur ds. G.J. Baan; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 9.30 en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. W. Silfhout en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle

a/d IJssel-West 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Deventer 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Dinteloord 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 14.00 uur (Engelstalige dienst) ds. M.H. Schot; Ede 9.30

(H.A.) en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp en 16.00 uur stud. J. Beens; Enschede 15.00 uur ds. S.W. Janse; Enter 18.30 uur ds. S.W. Janse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. J. Schipper; Groningen 16.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Haamstede 15.00 uur (H.D.) ds. J. de Kok; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. G. Pater; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. J.J. van Eckeveld; Hoofddorp 18.00 uur (leesdienst) ds. G. Heijkamp; Hoogeveen 9.30 en 19.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Hoogvliet 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Houten 16.00 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; Kampen 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 10.00 en 16.00 uur ds. M. Karens; Kapelle-Biezeling 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Katwijk aan Zee 10.00 uur ds. J. Driessen en 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kortgene 10.00 uur ds. J. de Kok en 17.00 uur ds. S. Maljaars; Krabbendijke 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Krimpen a/d IJssel 16.30 uur (leesdienst) ds. G. Beens; Kruijningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. J. van Laar; Leerdam 15.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur stud. L. van der Kuijl; Lelystad 9.30 en 18.30 uur stud. J. Beens; Lisse 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Marknesse 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 19.00 uur ds. M.H. Schot; Middelburg-Centrum 9.30 (H.A.) en 14.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 16.00 uur ds. C. Harinck; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 19.00 uur ds. B. Labee; Moerkapelle 19.00 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Nieuwe-Tonge 15.30 uur stud. P.J. de Raaf; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 15.00 uur stud. P.C. Vlot; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Oostvoorne 19.00 uur ds. W. Silfhout; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 10.00 en 18.00 uur stud. P.J. de Raaf; Poederloijen 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortugaal 17.30 uur ds. H.A. van Zetten; Puttershoek 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur ds. W. Harinck; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Rijssen-Zuid 9.30 en 14.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 9.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. J. Driessen;

Rotterdam-Centrum 16.00 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 (H.A.) en 14.00 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 18.30 uur ds. M. Joosse; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. P. Mulder; Stolwijk 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. S.W. Janse en 14.00 uur ds. R.A.M. Visser; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur (openb. bel.) ds. J.B. Zippro; Waarde 14.00 en 18.00 uur ds. R. Kattenberg; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Wageningen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Wierden 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Woerden 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. A.J. de Waard en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Zeist 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Zoetermeer 10.00 uur ds. H.A. van Zetten en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 24 MAART 2020

Meeuwen 19.30 uur ds. D. de Wit; Middelburg-Zuid 19.30 uur (voor de zending) ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Tholen 19.00 uur (afscheidsdienst) ds. P.D. den Haan.

WOENSDAG 25 MAART 2020

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 14.30 uur ds. A. Vermeij en 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Barendrecht 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Berkenwoude 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Drachten 19.30 uur ds. G. Pater; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Ermelo 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Groningen 14.00 en 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Klaaswaal 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. M. Joosse; Kortgene 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Kruijningen 19.30 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Lisse 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. M. Karens; Nijkerk 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Opheusden 19.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 19.30 uur ds. G.J. Baan; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Oude-Tonge 19.30 uur (H.D.) ds. G.J. van Aalst; Scherpenzeel 19.30 uur ds. C. Hogchem; Sliedrecht 19.45 uur ds. A.T. Huijser; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. A. Verschuure; Westzaan 19.30 uur ds. F. Mulder; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. K. Boeder; Zoetermeer 19.30 uur ds. S. Maljaars.

DONDERDAG 26 MAART 2020

Borssele 19.30 uur ds. D. de Wit; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur stud. L. van der Kuijl; Kapelle-Biezeling 19.30 uur (GBS-dienst) ds. W.J.

Karels; Krabbendijke 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Melissant 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Naaldwijk 19.45 uur ds. A. Schot; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-West 14.00 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Sint Annaland 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. J.B. Zippro; Tricht-Geldermaalsen 19.30 uur (voor de zending) ds. P.D. den Haan.

VRIJDAG 27 MAART 2020

Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; De Valk-Wekerom 14.00 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Kampen 14.15 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Puttershoek 14.00 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot.

ZATERDAG 28 MAART 2020

Leerdam 15.00 uur (aangepaste dienst) ds. C. Hogchem; Oostkapelle 14.30 uur (aangepaste dienst) ds. J.B. Zippro.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 22 MAART 2020

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merkssem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merkssem) 10.00 uur ds. C. Harinck; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

**WIJ DIENEN ONZE
ZONDEN VOLKOMEN TE
BELIJDEN IN ONS GEBED
EN MOGEN NIETS
OPZETTELIIK VERBERGEN,
WANT 'DIE ZIJN
OVERTREDINGEN BEDEKT,
ZAL NIET VOORSPOEDIG
ZIJN'.**

THOMAS BOSTON

Advertenties

HUIB RUIJGROK

ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Jonge vrouw (23) zoekt **woonruimte omgeving Nijmegen** voor één pers.
Tel: 06-46489393.

Ontsmetten met Disinfectant van Neolife! Voorraad!
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl
kortingscode KV2020

Vakantie in de Duitse Pfalz? Wij verhuren twee zeer ruime **vakantiewoningen**, geschikt voor zowel klein als groot gezelschap. Ook verhuren we **fietsen**. Geniet bij ons van de mooie ruige natuur van het Pfalzerwoud. Uitgebreide info: www.beth-etham.de of onder tel.nr. 0049-6385-92 555 77. (Wij spreken Nederlands).

ALS OPRECHTHEID ONTBREEKT, KAN GOD HET GEBED NIET VERHOREN.

JOHN BUNYAN

benieuwd
naar verkoopadvies
en/of aankoopadvies in
Amersfoort, Soest, Leusden,
Hoevelaken of Nijkerk?

vraag een vrijblijvend
kennismakingsgesprek aan

033 204 85 35 | visiemakelaardij.nl

visiemakelaardij

T.H. in zomervak.: huis in Middelburg,
wk 31+32 (evt. 33). Tel. 0118-620269.

**Conflictbemiddeling d.m.v.
Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd
'Psycholoog - Mediator NIP'.**

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

KOOL BOEKEN - AANBIEDINGEN
Kortingen 30-50%

Nu voordelig boeken kopen bij
Kool Boeken Ederveen
Hoofdweg 204, 6744 WR
Telefoon 06 51216184
info@koolboeken.nl
www.koolboeken.nl

GRATIS kamperen
op de Veluwe?

Hoeve Kootwijk

www.hoevekootwijk.nl | 0342 - 220022

www.villaweijpoort.nl

Uw adres voor **bijeenkomsten** zowel zakelijk als privé.
Ook mogelijkheden voor **tijdelijk wonen**.

POSITIONS AVAILABLE

Educating Youth for Christian Living

For the next few years, we expect an **URGENT NEED** for teachers, both in elementary and secondary.

Mount Cheam Christian School is connected to the Reformed Congregation in North America (RCNA), which is affiliated with the Gereformeerde Gemeente in Nederland. Our school is located between the mountains of the Fraser Valley in beautiful British Columbia, Canada. Currently, 370 students Kindergarten to Grade 12 (aged 5 to 18) attend our school.

Due to the consistent growth of our church and school community, we would like to connect with teachers that are willing to provide education based on the infallible and unchangeable truth of God's Word (King James Version), as expressed in the Three Forms of Unity, established by the Synod of Dort (1618-1619).

Inquiries: Mr. Jan Neels (Principal) - jneels@mccs.ca

Send resume + cover letter to:

Mr. Jan Neels - jneels@mccs.ca

Mr. Eric Van Maren - ericv@vanmarengroup.com

48988 Yale Road, Chilliwack, BC, V4Z 0B2, Canada +1 (604).794.3072

www.mccs.ca

ONTVANG GRATIS EEN HERDENKINGSBOEK VAN DE HEIDELBERGSE CATECHISMUS!

Bent u nog geen nieuwsbrieflezer of
donateur van onze Stichting?

Meld u aan via www.svvhed.org en
ontvang dit geschenk!

De Vloerenkoning.nl Topkwaliteit PVC vloeren.

Gratis advies en demo bij u thuis.
06-19557166 info@devloerenkoning.nl

OOSTENRIJK - Nieuw park!

Bergen en water in zonnige deel Alpen,
kerkdiensten, activiteitenteam.
Ervaar de uitstekende sfeer.
Safarilodges en stacaravans.
Hoogseiz. v.a. slechts 495,- p.wk.
055 3030083 | es-vakanties.nl

Kerkweg 127
2941 BJ Lekkerkerk
06 83448023

Geopend:
vrijdag 9.00-16.00 uur
en 19.00-21.00 uur
zaterdag 13.00-17.00 uur

www.decapeline.nl

✓ HULPVERLENING

✓ COACHING

✓ TRAINING

✓ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Leidinggevende kwaliteiten?

Zet in op zorg!

Jij bent de coach die onze teams inspireert
en managet. Hiermee zorg jij dat de teams
liefdevolle zorg aan onze bewoners geven.
Met recht vormen jouw collega's sterke teams!
Ga jij de uitdaging aan als Teamleider Zorg?

Spreek dit je aan?
werkenbij.cedrah.nl

Of mail onze recruiter
Marieke Smits via
m.smits@cedrah.nl

Cedrah
Wonen - Zorg - Diensten

Zorghuis De Groenendaal in IJsselmuiden
(zorghuisdegroenendaal.nl) heeft plek
voor nieuwe bewoners. De Groenendaal
is een **kleinschalige woonvorm** die plaats
biedt aan mensen die, door de gevolgen
van **dementie**, niet langer zelfstandig
kunnen wonen. Ook ter overbrugging of
voor respijtzorg. Meer informatie:
info@zorghuisdegroenendaal.nl
of 06-43559161.

ONS DAGELIJKS BROOD

Wij vragen ons af **waarmee** we onze
maag zullen vullen, maar **één op de
tien wereldbewoners** vraagt zich af **óf**
ze vandaag hun maag kunnen vullen.
Bijzondere Noden verleent hulp aan de
meest kwetsbaren in meer dan 30 landen.

In Malawi ontvangen weeskinderen vijf
keer per week een warme maaltijd, waarbij
ze ook luisteren naar een Bijbelverhaal. Zo
komen ze in aanraking met Gods Woord.

Helpt u mee?

Voor € 6,- geeft u een weeskind in Malawi
een maand lang een warme maaltijd!

IBAN: NL52 INGB 0000 3074 47
o.v.v. Wezenzorg Malawi

**bijzondere
noden**
handen van de kerk

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T **0318 - 526641** E info@phvanderleer.nl
M **06 - 46376232** W www.phvanderleer.nl

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

**Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen**

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out ·
depressie · faalangst · fobie ·
gedragsproblemen · identiteitsproblemen ·
lichamelijke klachten · negatief zelfbeeld ·
onzekerheid · opvoedingsproblemen ·
paniek · piekeren · PDD-NOS ·
relatieproblemen · slaapproblemen ·
somerheid · spanning · stress ·
syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T **0180 - 42 69 55**
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Are you a teacher? Do you feel called to use your God-given talents in helping the Norwich NRC congregation (GG) to educate the next generation of children and youth?

Rehoboth Christian School is a Kindergarten through grade 12 school located in Norwich, Ontario, **Canada**. The Lord has remarkably made room for us these past 45 years. To continue we need teachers to fill multiple elementary and secondary positions for the school year beginning August 2020. (See www.rcsnorwich.com)

Questions? Contact Director John Heikoop:
director@rcsnorwich.com, 00-1-519-532-5019
(cell), 00-1-519-863-2403 ext. 223 (school). Cover
letters and resumes can be emailed to
hr@rcsnorwich.com.

**Te huur in Nunspeet 6-7 persoons
caravan.** Voor meer info: 06-12295003
of www.hugoplaisier.com/caravan

TE HUUR: onze 4-pers. CAMPER
Carado T448. Tel. 0622-857692,
E: famtop@kliksafe.nl

**Vakantiehuis op de boerderij in
De Valk nabij Barneveld, 8-10 pers.**
Tel. 06-2811226

*Begrafenisonderneming
de Jongh*

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saambinder
in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

NATUURLIJK, VADER VOND HET OOK FIJN BIJ OPA EN OMA, MAAR BIJ MARJA IS HET VEEL VROLIJKER. HOE AARDIG OPA EN OMA OOK ZIJN, ZE DENKEN NU EENMAAL ZO HEEL ANDERS.

Elske vond dat niet erg. Zij is wel gevoelig voor de dingen van de Bijbel, maar vader interesseert dat allemaal niet. Hij hoopt dat Elske alles gauw vergeten is...

Net als de eerste keer worden ze weer hartelijk ontvangen door Marja. Lang kan ze niet bij hen blijven, want beneden is het druk. In de vakantietijd zijn er veel toeristen in de stad. En dat is te merken in een cafetaria.

'Jullie luieren maar lekker', plaagt Marja. Maar vader zegt: 'Luieren? Niks geen geluier, ik kom meteen helpen. Patat bakken kan ik als de beste en wat ik niet kan, moet jij me maar leren. Kom je ook, Els?'

Elske schudt haar hoofd: 'Ik ga m'n spullen opruimen op m'n kamer'. Tessa is een dag bij haar oma en Elske vindt het heerlijk om een poosje alleen te zijn. Het raam van haar kamertje staat open en de stadsgeluiden dringen naar binnen. Elske gaat voor het raam staan en kijkt uit over het plein, naar de mensen en naar de winkels. Gezellig, maar... zo heel anders dan bij opa en oma.

Ze keert zich van het raam af en gaat op haar hurken zitten om de koffer open te maken. De grotere spullen zijn vorige week al gebracht. Het zijn haar eigen vertrouwde spullen en toch... Ook hangen haar eigen schilderijtjes al aan de muur. Marja had uitgeroepen: 'Oei, Els, wat ben jij een degelijke tante. Een hondenschilderijtje, een landschap en bloemen, heb je geen favorieten?'

Elske wist wel wat ze hiermee bedoelde en had alleen gezegd: 'Daar houd ik niet van'. Ze hangt haar jurken in de kast.

Lente

Kijk eens om je heen! Overal in de natuur kun je zien dat er nieuw leven is gekomen.

De lammetjes huppelen in de wei. De bladeren aan de bomen gaan groeien. De voorjaarsbloemen staan al te bloeien. Wat heeft de Schepper alles mooi gemaakt!

Het jaarseizoen van de lente is aangebroken. En de lente komt tot jou met een indringende vraag: 'Ken jij ook iets van dit nieuwe leven?' In de winter leek alles in de natuur dood te gaan. Net zoals jouw en mijn leven. 'Gij waart dood door de misdaden en de zonden', zegt Paulus (Ef. 2:1). Maar de lente laat je zien dat het leven door de dood heen kan komen. Kijk maar naar deze verzen uit Efeze 2: 'Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde waarmee Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus (uit genade zijt gij zalig geworden).'

Uit genade kun jij ook nieuw leven ontvangen, wederom geboren worden. De Heere werkt nog precies hetzelfde als bij de schepping. 'Er zij licht', en er was licht. Nu zegt Hij bij de herschepping, dat is de wedergeboorte: 'Er zij leven', en je dode hart wordt levend gemaakt door de krachtige werking van Zijn Heilige Geest. Dan krijg je verdriet over je zonden en wordt het je gebed: 'Verzoen de zware schuld, die mij met schrik vervult, bewijs mij eens genade!'

Je kunt een nieuw hart krijgen omdat de Heere Jezus voor zondaren de dood in wilde gaan. De oproep komt tot jou: 'Gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap' (Pred. 12:1). Hoe ouder je wordt, hoe harder je hart vaak wordt. Laat het je daarom aansporen om het leven te zoeken, te midden van de dood door al je zonden. Ook jij moet opnieuw geboren worden: Uit God, door God, tot God.

Naschrift van de redactie: op 9 maart is mevrouw Janse, samen met haar man, ds. S. W. Janse, verblijd met de geboorte van een dochter: NORAH. Ze is het zusje van Lindert, Justin, Werner, Robin en Timon. Onze hartelijke felicitatie, en Gods zegen samen toegewenst!

Ds. Labee over:

Over zonde en straf

Wij begrijpen niet dat de zonde van Cham zo erg was dat Noach daar een vloek over moest uitspreken. Was Noach niet zelf de aanleiding voor deze zonde? Is de zonde van bijvoorbeeld Ruben, Simeon en Levi niet veel groter?

Vervloekt

Eerlijk schreef deze vraagsteller soms te tobben over de geschiedenissen uit Gods heilig Woord waarin het ook gaat over zonde en straf. Het lijkt zo onevenredig zwaar als Noach ontwaakt en in Genesis 9 (vers 25) spreekt: 'Vervloekt zij Kanaän; een knecht der knechten zij hij zijner broederen'. Kanttekening 33 tekent de ernst van deze vloek: 'Dat is, hatelijk voor God, verachtelijk bij de mensen, ongelukkig op de aarde, in zichzelf en de zijnen'. Wie zou niet vrezen als dat over een mens wordt uitgesproken?

En, zo redeneerde de vraagsteller, is dan 'het bed van je vader beklimmen' (de zonde van Ruben) niet veel schokkender? Is het 'uitmoorden' van het stadje Sichem (de misdaad van Simeon en Levi) niet veel aangrijpender? Dat te meer als we bedenken dat Noach - weliswaar *onverhoeds* naar kanttekening 28 - zelf in de zonde van dronkenschap viel? O, we zouden hier allerlei zonden kunnen gaan 'wegen en meten', maar laten we maar eenvoudig luisteren naar Gods Woord.

Mozes neemt afscheid van zijn volk. Hij geeft bevel dat zes stammen zullen staan op de berg Gerizim en zes stammen op de berg Ebal. Dan moeten de Levieten betuigen en zeggen tot alle man van Israël, met verheven stem: 'Vervloekt zij, die zijn vader of zijn moeder veracht. En al het volk

zal zeggen: Amen' (Deut. 27:16). 'Vervloekt zij, die bij de vrouw zijns vaders ligt, omdat hij zijns vaders slip ontdekt heeft. En al het volk zal zeggen: Amen' (Deut. 27:20). 'Vervloekt zij, die zijn naaste in het verborgen verslaat. En al het volk zal zeggen: Amen' (Deut. 27:24). In deze verzen worden respectievelijk Cham (en Kanaän), Ruben, Simeon en Levi aangewezen. Lezer(es), als we aandachtig dit gedeelte van Gods Woord lezen, wordt duidelijk dat *elk* Adamskind van nature onder de vloek besloten ligt. Dan delen we allen in die vreselijke werkelijkheid: 'hatelijk voor God, verachtelijk bij de mensen, ongelukkig op de aarde, in zichzelf en de zijnen'. Ook al staat het niet bij elke geschiedenis even nadrukkelijk beschreven, elke zondaar is onder de wet. Paulus schrijft daarover: 'Want zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder den vloek; want er is geschreven: Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen' (Gal. 3:10).

Bent u/ben jij er nog altijd blind voor? God geve dat we het door de werking van Gods Geest leren eigenen. Dat we het gaan bevestigen met ons 'Amen'. Dan stemmen we in met de dichter van Psalm 119 (vers 69a): 'Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig HEER'; Uw oordeel rust op d' allerbeste wetten; Uw loon, Uw straf beantwoordt aan Uw eer'.

Verlost

Maar wonder van genade, we mogen meer schrijven. Voor de grootste en vuilste der zondaren mag de weg ter ontkoming in de Zaligmaker van zondaren nog worden aangewezen. Dan is er doen aan voor mensen die in de voetsporen van Cham en Kanaän, Ruben, Simeon en Levi gedaan hebben wat kwaad is in Gods oog.

We horen de grote heidenapostel getuigen na zijn waarachtige bekering van dat wonder: 'Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: Vervloekt is een iegelijk die aan het hout hangt' (Gal. 3:13). In de lijdenstijd zeggen we het ook zo graag na met Jesaja 53:5: 'Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf die ons den vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden'.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.